

Datum van inontvangstneming : 20/01/2017

Zaak C-637/16

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

9 december 2016

Verwijzende rechter:

Amtsgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 november 2016

Verzoekende partij:

██████████

Verwerende partij:

Air France SA

Amtsgericht Düsseldorf

Beslissing

In het geding tussen

██████████ [OMISSIS] Hamburg,

verzoeker,

[OMISSIS]

en

Air France S.A. Direktion für Deutschland, [OMISSIS] Frankfurt,

verweerster,

[OMISSIS]

heeft het Amtsgericht Düsseldorf (rechter in eerste aanleg Düsseldorf)

op 28 november 2016

[OMISSIS]

de volgende beslissing genomen:

De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Dient artikel 7, lid 1, eerste zin, onder b), van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 [Or. 2] februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 aldus te worden uitgelegd dat het begrip „intracommunautair” ook betrekking heeft op gebieden die ingevolge bijlage II bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zogenoemde „landen en gebieden overzee” zijn waarvoor alleen de in het vierde deel van het VWEU opgenomen bijzondere associatieregeling geldt?

Feiten

Verzoeker is ██████████ verweerster is de luchtvaartmaatschappij Air France S.A.

Verzoeker eist krachtens verordening (EG) nr. 261/2004 schadeloosstelling van verweerster wegens vertraging bij een vlucht. Verzoeker beschikte over een bevestigte boeking voor de volgende vluchten:

Datum	Vluchtnr.	Vertrek	Tijdstip	Aankomst	Tijdstip
14.01.2016	AF 499	Sint Maarten (SXM)	17:00	Parijs (CDG)	15.01.2016, 06:20
15.01.2016	AF 1306	Parijs (CDG)	07:20	Düsseldorf (DUS)	08:40

Het vertrekpunt van verzoeker ligt op het Caraïbische eiland Sint Maarten. Het eiland Sint Maarten is verdeeld in een noordelijk Frans deel, „Saint-Martin”, en in een zuidelijk Nederlands deel, „Sint Maarten”.

Wegens omstandigheden waarover tussen partijen betwisting bestaat, had vlucht AF 499 vertraging. Verzoeker miste de aansluitende vlucht in Parijs, en kwam met

■

vervangend vervoer meer dan 5 uur later dan het geplande tijdstip op zijn eindbestemming aan.

Verzoeker verlangt van verweerster compensatie ten belope van 600 EUR. Verweerster wil echter hoogstens 400 EUR betalen.

Tussen partijen is in geding of er sprake is van een buitengewone omstandigheid en hoeveel de verschuldigde compensatie bedraagt als gevolg van de uitlegging die van het in de verordening gebruikte begrip „intracommunautair” moet worden gegeven. **[Or. 3]**

Volgens verzoeker maakt „Sint Maarten” geen deel uit van het gebied van de Europese Unie, maar wel van de „landen en gebieden overzee” waarvoor slechts enkele aspecten van het Europees recht gelden, en die evenmin deel uitmaken van het douanegebied van de Europese Unie.

Volgens verweerster is „Sint Maarten” sinds 10 oktober 2010 een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden, en dus grondgebied van de Europese Unie.

De voor de beslechting van het geschil relevante bepaling, artikel 7, lid 1, eerste zin, van verordening (EG) nr. 261/2004, luidt als volgt:

„Wanneer naar dit artikel wordt verwezen, krijgen de passagiers compensatie ten belope van:

- a) 250 EUR voor alle vluchten tot en met 1 500 km;*
- b) 400 EUR voor alle intracommunautaire vluchten van meer dan 1 500 km, en voor alle andere vluchten tussen 1 500 en 3 500 km;*
- c) 600 EUR voor alle niet onder a) of b) vallende vluchten.”*

Relevantie voor de beslechting van het geschil

Voor de toepasselijkheid van verordening (EG) nr. 261/2004 krachtens artikel 3 speelt de kwalificatie van de „landen en gebieden overzee” geen rol omdat verweerster in ieder geval een „communautaire luchtvaartmaatschappij” is in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van verordening (EG) nr. 261/2004.

Bij de uitlegging van voormelde bepaling van Unierecht betwijfelt de verwijzende rechter echter of de in bijlage II bij het VWEU genoemde „landen en gebieden overzee” „intracommunautaire” gebieden zijn in de zin van artikel 7, lid 1, eerste zin, onder b), van verordening (EG) nr. 261/2004.

Terwijl de Verdragen overeenkomstig artikel 355, lid 1, VWEU ook voor het Franse deel „Saint-Martin” **[Or. 4]** gelden, betreft het Nederlandse deel „Sint

Maarten” overeenkomstig artikel 355, lid 2, VWEU in samenhang met bijlage II bij het VWEU, een „land en gebied overzee” waarvoor uitsluitend de bijzondere associatieregeling van het vierde deel van het VWEU geldt.

I. Argumenten tegen een kwalificatie van de „landen en gebieden overzee” als „intracommunautaire” gebieden:

1. Artikel 355 VWEU luidt als volgt:

„Naast de bepalingen van artikel 52 van het Verdrag betreffende de Europese Unie over het territoriale toepassingsgebied van de Verdragen, gelden onderstaande bepalingen:

(1) De bepalingen van dit Verdrag zijn van toepassing op Guadeloupe, Frans Guyana, Martinique, Réunion, Saint Barthélemy en Saint Martin, de Azoren, Madeira en de Canarische Eilanden, overeenkomstig artikel 349.

(2) De landen en gebieden overzee waarvan de lijst als bijlage II is gehecht, vormen het onderwerp van de bijzondere associatieregeling omschreven in het vierde deel.

De Verdragen zijn niet van toepassing op de landen en gebieden overzee die met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland bijzondere betrekkingen onderhouden, die niet op bovengenoemde lijst voorkomen.”

Uit artikel 355, lid 2, VWEU kan worden afgeleid dat het de bedoeling is dat op de „landen en gebieden overzee” de Verdragen – en dus ook het secundaire recht – geen toepassing vinden, maar voor deze gebieden uitsluitend de in het vierde deel van het VWEU geregelde bijzondere associatieregeling geldt.

2. Hoewel „Sint Maarten” sinds 10 oktober 2010 een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden vormt, heeft de Uniewetgever bij de vaststelling van de betrokken verordening nagelaten om naar aanleiding van de laatste wijziging van het VWEU bij de Akte betreffende de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Kroatië en de aanpassing van het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 112, blz. 21, van 24 april 2012), dat in werking is getreden op 1 juli 2013, duidelijkheid te scheppen over de status van „Sint Maarten”. [Or. 5]

3. Artikel 10, lid 2, onder b), van verordening (EG) nr. 261/2004 maakt uitdrukkelijk melding van de „Franse overzeese departementen”. Bijgevolg was de Uniewetgever bij de vaststelling van deze verordening zich ervan bewust dat de overzeese gebieden een bijzondere plaats innemen. Over de „landen en gebieden

overzee” in de zin van bijlage II bij het VWEU wordt door de Uniewetgever met geen woord gerept, wat erop wijst dat zij niet binnen de werkingssfeer van de verordening vallen.

II. Argumenten voor een kwalificatie van de „landen en gebieden overzee” als „intracommunautaire gebieden”:

Volgens de rechter ontstaat er, in het bijzonder uit het oogpunt van de gelijke behandeling, een spanningsveld indien het noordelijke Franse deel „Saint-Martin” van het eiland Sint Maarten als „intracommunautair” gebied zou worden beschouwd en het zuidelijke Nederlandse deel „Sint Maarten” niet.

Aan de in de overwegingen 1, 2, 4 en 12 van verordening (EG) nr. 261/2004 opgenomen grondgedachte van een omvattende consumentenbescherming en het beginsel van gelijke behandeling zou afbreuk worden gedaan indien het Franse deel als „intracommunautair” zou worden aangemerkt maar het Nederlandse deel niet. Dan zou een passagier die een vlucht boekt op het Franse deel van het eiland, namelijk compensatie ten belope van slechts 400 EUR ontvangen, terwijl een passagier die een reis op het Nederlandse deel boekt, 600 EUR zou ontvangen. Dit is volgens de rechter tegenstrijdig en niet in overeenstemming te brengen met de aan de verordening ten grondslag liggende basisgedachte van consumentenbescherming en gelijke behandeling omdat de lasten (afstand, vluchtduur, enz.) bij een annulering, instapweigering of vertraging dezelfde zijn voor de passagier, ongeacht of hij van het noordelijke – zoals in casu – dan wel van het zuidelijke deel van het eiland Sint Maarten vertrekt.

Indien de „landen en gebieden overzee” als niet-intracommunautair worden aangemerkt, resulteert de toepassing van de in beginsel consumentvriendelijke Europese bepalingen in een nadeel voor de passagiers die [van of naar] een „Frans overzees departement” vliegen, in tegenstelling tot de passagiers die [van of naar] een „land en [Or. 6] gebied overzee” reizen, hoewel de parameters van de reis (afstand en vluchttijd) nagenoeg identiek zijn.

Dat de regelingen van verordening (EG) nr. 261/2004 inconsistent en ook uit het oogpunt van de consumentenbescherming tegenstrijdig zijn, blijkt uit een vergelijking tussen enerzijds artikel 6, lid 1, en artikel 7, leden 1 en 2, en anderzijds artikel 10, lid 2, van verordening (EG) nr. 261/2004. Terwijl in artikel 10, lid 2, onder b), van verordening (EG) nr. 261/2004 vluchten naar de „Franse overzeese departementen”, rekening houdend met de werkelijke afstand, worden gelijkgesteld aan langeafstandsvluchten buiten de EU, is dit immers het geval in de artikelen 6 en 7 van de verordening. In dit opzicht kan het argument dat de „Franse overzeese departementen” in aanmerking

moeten worden genomen terwijl tegelijkertijd de „landen en gebieden overzee” niet in aanmerking moeten worden genomen (zie boven onder I.3), niet doorslaggevend zijn.

Over de vraag die in casu rijst, heeft er zich nog geen hogere rechterlijke instantie uitgesproken. Voor de beslechting van het geschil is het bijgevolg noodzakelijk dat het Europees Hof van Justitie zich uitspreekt over de uitlegging van de in casu relevante bepaling, namelijk artikel 7 van verordening (EG) nr. 261/2004.

[ondertekening] [OMISSIS]